

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH ORAZ PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 22 grudnia 1959 r.

w sprawie postępowania przy ustalaniu prawa do zaopatrzenia emerytalnego i trybu wypłaty zaopatrzenia funkcjonariuszom Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzinom.

Na podstawie art. 4 ust. 4 i art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 12, poz. 70) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Właściwość organów.**

§ 1. 1. Organami właściwymi do przyjmowania wniosków o zaopatrzenie emerytalne i kompletowania dokumentów niezbędnych do przyznania tego zaopatrzenia dla funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej (bezpieczeństwa publicznego) oraz członków ich rodzin — są organy kadrowe jednostki, w której funkcjonariusz pełnił ostatnio służbę.

2. Osoby pozostałe po zmarłych funkcjonariuszach mogą również złożyć wniosek do przełożonego jednostki, w której funkcjonariusz pełnił ostatnio służbę. Przełożony przesyła niezwłocznie wniosek do organu kadrowego wymienionego w ust. 1.

3. Organem właściwym do przyjmowania wniosków o przyznanie zaopatrzenia po zmarłych rencistach (inwalidach), o wznowienie postępowania zakończonego decyzją ostateczną, o podwyższenie lub zmianę renty, o wznowienie wy-

płaty renty oraz o przyznanie dodatków do pobieranej renty jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy.

§ 2. Organem właściwym do wydawania decyzji w sprawach zaopatrzenia emerytalnego jest Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy.

§ 3. Organami właściwymi do wypłacania świadczeń z tytułu zaopatrzenia emerytalnego są organy właściwe do wypłaty zaopatrzeń określonych w przepisach o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 2.**Zgłaszanie wniosków.**

§ 4. 1. Postępowanie w sprawach zaopatrzenia emerytalnego wszczyna się na wniosek zgłoszony przez zainteresowanego lub jego pełnomocnika, a w szczególnych przypadkach z urzędu (§ 7).

2. Za wniosek uważa się zgłoszone na piśmie lub ustnie do protokołu żądanie przyznania świadczeń, jak również żądanie wznowienia postępowania.

3. Wniosek powinien zawierać w szczególności nazwisko i imię zainteresowanego, datę jego urodzenia i miejsce za-

mieszkania, wskazanie zaopatrzenia, o które zainteresowany się ubiega, oraz podpis zainteresowanego. Do wniosku należy dołączyć w zależności od rodzaju żądanego zaopatrzenia dowody wymienione w §§ 9—17.

§ 5. 1. Pełnomocnikiem zainteresowanego może być każda osoba fizyczna nie ograniczona w zdolności do czynności prawnych.

2. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie lub podane do protokołu.

§ 6. Za datę zgłoszenia wniosku przyjmuje się datę jego zgłoszenia w organie wymienionym w § 1 lub datę stempla pocztowego, jeżeli wniosek został przesłany za pośrednictwem poczty.

§ 7. 1. Ustalenie prawa do zaopatrzenia emerytalnego z urzędu następuje w razie zwolnienia funkcjonariusza ze służby wskutek nabycia prawa do renty za wysługę lat w pełnym wymiarze bądź jeżeli śmierć funkcjonariusza pozostaje w związku ze służbą.

2. Przy ustaleniu prawa do zaopatrzenia z urzędu postępowanie wszczynają organ kadrowy (§ 1 ust. 1).

§ 8. Przed zwolnieniem funkcjonariusza ze służby właściwy organ kadrowy (§ 1) obowiązany jest — bez względu na przyczynę zwolnienia funkcjonariusza ze służby — ustalić, czy i jakie zaopatrzenie emerytalne (renta za wysługę lat lub renta inwalidzka) przysługuje funkcjonariuszowi, pouczyć funkcjonariusza o przysługujących mu uprawnieniach oraz przyjąć wniosek wraz z niezbędnymi dokumentami.

Rozdział 3.

Dokumentacja uprawnień emerytalnych.

§ 9. Do wniosku o przyznanie renty za wysługę lat należy dołączyć:

- 1) dowody stwierdzające przebieg służby w Milicji Obywatelskiej i w innych służbach zaliczalnych do wysługi lat dla celów emerytalnych na równi ze służbą w Milicji Obywatelskiej (§ 25);
- 2) dowody stwierdzające okresy zatrudnienia przed wstąpieniem do służby w Milicji Obywatelskiej, a w szczególności okresy faktycznego zatrudnienia, okresy równorzędne z okresami zatrudnienia i okresy zaliczalne do okresów zatrudnienia (§§ 26, 27 i 28),
- 3) dowód stwierdzający wysokość uposażenia (z rozbiorem na poszczególne składniki) przysługującego funkcjonariuszowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym wraz z równowartością świadczeń w naturze, a w miarę potrzeby stwierdzający wysokość uposażenia z kolejnych 2 lat służby wybranych przez funkcjonariusza z okresu ostatnich 10 lat służby przed powstaniem prawa do zaopatrzenia (§ 20);
- 4) dowody stwierdzające, czy zainteresowany funkcjonariusz pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł (§ 21);

§ 10. Do wniosku o przyznanie renty inwalidzkiej należy dołączyć:

- 1) dowód stwierdzający inwalidztwo i grupę inwalidztwa (§ 23);
- 2) dowód stwierdzający związek (brak związku) schorzeń i kalectw ze służbą (§ 24);
- 3) dowody określone w § 9 pkt 1, 3 i 4.

§ 11. 1. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla małżonka należy dołączyć:

- 1) dowód zgonu funkcjonariusza (rencisty, inwalidy);
- 2) dowód zawarcia małżeństwa (§ 18);
- 3) dowód stwierdzający datę urodzenia żony (męża);
- 4) dowód stwierdzający istnienie wspólności małżeńskiej do chwili śmierci funkcjonariusza (rencisty, inwalidy), a jeżeli

wspólność małżeńska nie istniała lub małżeństwo było rozwiedzione — dowód stwierdzający ustalenie prawa do alimentacji (§ 19);

- 5) dowód stwierdzający pozostawanie na utrzymaniu zmarłego za jego życia, jeżeli zgłaszającym wniosek jest wdowiec (§ 22);
- 6) dowód stwierdzający istnienie związku przyczynowego śmierci funkcjonariusza (inwalidy) ze służbą;
- 7) dowód stwierdzający inwalidztwo małżonka, jeżeli zainteresowany nie osiągnął wieku: kobieta 55 lat, mężczyzna 65 lat, ani nie wychowuje dziecka uprawnionego do renty rodzinnej w wieku do lat 8 (§ 23);
- 8) dowody, o których mowa w § 9 pkt 1 i 3;
- 9) dowody stwierdzające, czy zainteresowany pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł (§ 21).

2. Małżonka, która w dniu śmierci funkcjonariusza była w ciąży, powinna przedłożyć odpowiednie zaświadczenie lekarza społecznej służby zdrowia, niezależnie od dokumentów określonych w ust. 1.

§ 12. 1. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla dzieci własnych, przysposobionych lub pasierbów należy dołączyć:

- 1) dowód zgonu funkcjonariusza (rencisty);
- 2) dowody stwierdzające daty urodzenia dzieci (§ 18);
- 3) zaświadczenia o uczęszczaniu do szkoły dzieci, które ukończyły 16 lat;
- 4) oświadczenie pozostałego rodzica lub opiekuna dzieci, stwierdzające, czy dzieci korzystają ze świadczeń z funduszy publicznych (stypendia, przebywanie w zakładach opiekuńczych lub wychowawczych);
- 5) dowód stwierdzający, czy dzieci pozostają w zatrudnieniu lub posiadają dochody z innych źródeł;
- 6) dowody wymienione w § 9 pkt 1 i 3.

2. Jeżeli po zmarłym pozostały dzieci obce wzięte przez niego na wychowanie albo wychowywane przez niego wnuki lub rodzeństwo, należy — poza dowodami wymienionymi w ust. 1 — dołączyć oświadczenie opiekuna stwierdzające:

- 1) od kiedy dzieci zostały wzięte na wychowanie i utrzymanie przez zmarłego funkcjonariusza;
- 2) czy rodzice dzieci żyją, a jeżeli chociaż jedno z rodziców żyje, dlaczego nie może zapewnić im utrzymania, lub — zamiast oświadczenia stwierdzającego tę okoliczność — postanowienie sądu stwierdzające, że zmarły był ustanowiony przez sąd opiekunem dzieci wziętych przez niego na wychowanie i utrzymanie.

§ 13. Do wniosku o przyznanie renty rodzinnej dla rodziców należy dołączyć:

- 1) dowód zgonu funkcjonariusza (rencisty);
- 2) dowody stwierdzające daty urodzenia rodziców;
- 3) dowód stwierdzający inwalidztwo, jeżeli zainteresowany nie osiągnął wieku: kobieta 55 lat, mężczyzna 65 lat, ani nie wychowuje dziecka uprawnionego do renty rodzinnej w wieku do lat 8;
- 4) dowód stwierdzający pozostawanie rodziców na utrzymaniu zmarłego za jego życia;
- 5) dowody stwierdzające, czy zainteresowany pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł;
- 6) dowody określone w § 9 pkt 1 i 3.

§ 14. Do wniosku o dodatki do renty należy dołączyć:

- 1) jeżeli zainteresowany ubiega się o dodatek dla dzieci:
 - a) dowody stwierdzające datę urodzenia dzieci,
 - b) zaświadczenie o uczęszczaniu do szkół dzieci, które ukończyły 16 lat,
 - c) oświadczenie stwierdzające, czy dzieci pobierają rentę, zasiłki rodzinne lub dodatki z innych tytułów oraz czy dzieci korzystają ze świadczeń z funduszy

publicznych (stypendia, przebywanie w zakładach opiekuńczych lub wycielowawczych),

- 2) jeżeli zainteresowany ubiega się o dodatek dla żony:
 - a) dowód zawarcia małżeństwa,
 - b) dowód stwierdzający datę urodzenia żony, a jeżeli nie ukończyła ona 50 lat i nie wychowuje dzieci uprawnionych do dodatku — zaświadczenie zakładu spoločnego służby zdrowia o stanie jej zdrowia lub że jest w dziewiątym miesiącu ciąży,
 - c) oświadczenie zainteresowanego i jego żony stwierdzające, że żona nie pobiera renty, nie pozostaje w zatrudnieniu ani nie posiada dochodów z innych źródeł, lecz pozostaje na wyłącznym utrzymaniu zainteresowanego;
- 3) jeżeli zainteresowany ubiega się o dodatek za odznaczenie uprawniające do dodatku do renty — dowód stwierdzający nadanie odznaczenia;
- 4) jeżeli zainteresowany ubiega się o dodatek dla nie pracujących i nie posiadających poza rentą dochodu z innych źródeł — dowód określony w § 9 pkt 4.

§ 15. 1. Do wniosku o przyznanie odprawy dla małżonka należy dołączyć dokumenty wymienione w § 11.

2. Przyznanie odprawy wdowie po funkcjonariuszu, która nie spełnia warunków do otrzymania renty rodzinnej, następuje na podstawie dokumentów wymienionych w § 11 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 oraz w § 9 pkt 1 i 3.

3. Do wniosku o przyznanie odprawy dla dzieci należy dołączyć dokumenty wymienione w § 12.

4. Do wniosku o przyznanie odprawy dla rodziców należy dołączyć dokumenty wymienione w § 13.

§ 16. 1. Do wniosku o przyznanie zasiłku pogrzebowego po renciście (inwalidzie) należy dołączyć:

- 1) wyciąg z aktu zgonu;
- 2) dowód pobierania renty;
- 3) rachunek kosztów pogrzebu wystawiony na nazwisko osoby zgłaszającej wniosek o zasiłek pogrzebowy;
- 4) jeżeli zmarły był zatrudniony — zaświadczenie zakładu pracy (właściwego zarządu ubezpieczeń społecznych) stwierdzające, czy i w jakiej wysokości przysługuje zasiłek pogrzebowy również z tytułu zatrudnienia i czy zasiłek taki został pobrany.

2. W razie śmierci człoaka rodziny rencisty (inwalidy) należy poza dowodami określonymi w ust. 1 dołączyć oświadczenie, że zmarła osoba w chwili śmierci pozostawała na utrzymaniu rencisty (inwalidy).

§ 17. Do wniosku o zwrot kosztów przejazdu i przewozu urządzenia domowego w związku z przesiedleniem się członków rodziny uprawnionych do renty rodzinnej lub odprawy należy dołączyć następujące dokumenty:

- 1) dowód wspólnego zamieszkania (zameldowania) z funkcjonariuszem (rencistą, inwalidą) bezpośrednio przed jego śmiercią;
- 2) dowód zameldowania na pobyt stały w nowym miejscu zamieszkania;
- 3) dowód stwierdzający wysokość poniesionych kosztów przewozu urządzenia domowego.

Rozdział 4.

Postępowanie dowodowe.

§ 18. Środkiem dowodowym stwierdzającym datę urodzenia, zawarcie małżeństwa, zgon i przysposobienie — jest wyciąg z aktu stanu cywilnego, a jeśli chodzi o datę urodzenia — również wyciąg z dowodu osobistego poświadczony przez organ przyjmujący wniosek.

§ 19. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym istnienie wspólności małżeńskiej jest zaświadczenie wystawione przez właściwy organ ewidencji i kontroli ruchu ludności, stwier-

dżające wspólne zamieszkanie małżonków aż do śmierci funkcjonariusza (rencisty, inwalidy).

2. Środkiem dowodowym stwierdzającym istnienie wspólności małżeńskiej małżonków, którzy posiadali różne miejsca zamieszkania, jest oświadczenie zainteresowanego małżonka uzasadniające przyjęcie istnienia wspólności małżeńskiej mimo oddzielnego zamieszkania.

3. Środkiem dowodowym stwierdzającym, że było ustalone prawo do alimentacji, jest wyrok sądu powszechnego.

§ 20. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobków osiąganych w służbie Milicji Obywatelskiej (bezpieczeństwa publicznego) jest zaświadczenie organu finansowego jednostki, w której dana osoba pełniła ostatnio służbę.

2. Środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobków poza służbą w Milicji Obywatelskiej (bezpieczeństwie publicznym) jest:

- 1) dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy — zaświadczenie zakładu pracy;
- 2) dla pracowników nie uspołecznionych zakładów pracy — zaświadczenie właściwego zarządu ubezpieczeń społecznych stwierdzające zarobek ustalony dla wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne;
- 3) dla pracowników nie uspołecznionych zakładów pracy, za których opłacane są na ubezpieczenie społeczne składki ryczałtowe — zaświadczenie organu finansowego prezydium rady narodowej stwierdzające zarobek w gotówce ustalony dla wymiaru podatku od wynagrodzeń oraz wartość świadczeń w naturze, a jeżeli wynagrodzenie nie podlega podatkowi od wynagrodzeń — zaświadczenie zakładu pracy.

§ 21. Środkiem dowodowym stwierdzającym, czy zainteresowany pozostaje w zatrudnieniu lub posiada dochody z innych źródeł jest oświadczenie zainteresowanego, czy:

- 1) pozostaje w zatrudnieniu lub wykonuje pracę na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie zakładu pracy o charakterze pracy, wymiarze godzin pracy i wysokości zarobków;
- 2) jest posiadaczem, właścicielem lub użytkownikiem gospodarstwa rolnego, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie organu finansowego prezydium powiatowej, miejskiej lub dzielnicowej rady narodowej o wysokości rocznego przychodu szacunkowego ustalonego dla wymiaru podatku gruntowego;
- 3) prowadzi zakład rzemieślniczy albo wykonuje pracę chłupniczą, przemysł domowy lub ludowy albo pracuje w wolnym zawodzie lub posiada dochody z innych źródeł podlegające opodatkowaniu, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie organu finansowego rady narodowej o wysokości tych dochodów;
- 4) pobierał w ciągu ostatnich 3 miesięcy przed zgłoszeniem wniosku zasiłek z ubezpieczenia społecznego z powodu choroby lub macierzyństwa lub wynagrodzenie w czasie czasowej niezdolności do pracy, a jeżeli tak, to ponadto zaświadczenie zakładu pracy lub właściwego zarządu ubezpieczeń społecznych;
- 5) pobiera świadczenia rentowe, a jeżeli tak, to skąd.

§ 22. Środkiem dowodowym stwierdzającym, że wdowiec lub rodzice pozostawali na utrzymaniu osoby zmarłej za jej życia, jest oświadczenie zainteresowanego stwierdzające, że był utrzymywany przez zmarłego i na czym to utrzymywanie polegało.

§ 23. Dowodem stwierdzającym istnienie inwalidztwa i jego grupę oraz związek śmierci inwalidy ze służbą jest prawomocne orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia.

§ 24. Dowodem stwierdzającym związek schorzeń i kalectw ze służbą oraz związek śmierci funkcjonariusza ze służbą jest orzeczenie komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 25. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy służby w Milicji Obywatelskiej (w innych służbach resortu spraw wewnętrznych, zaliczalnych do wysługi lat dla celów emerytalnych na równi ze służbą w Milicji Obywatelskiej) jest wykaz przebiegu służby sporządzony przez właściwy organ kadrowy, z uwzględnieniem okresów zaliczalnych w wyższym wymiarze, a ponadto wyciąg z rozkazów o przyjęciu do służby w Milicji Obywatelskiej, o wyznaczeniu na ostatnie stanowisko służbowe i o zwolnieniu ze służby.

§ 26. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia poza służbą w Milicji Obywatelskiej są legitymacje ubezpieczeniowe i pisemne zaświadczenia zakładów pracy wydane na podstawie posiadanych dokumentów. Zaświadczenie zakładu pracy powinno zawierać datę podjęcia i ustania zatrudnienia, rodzaj wykonywanych czynności, nazwisko, podpis i stanowisko osoby wydającej zaświadczenie oraz pieczęć zakładu pracy.

2. Za dowody stwierdzające okresy zatrudnienia mogą być również uznane legitymacje służbowe, legitymacje związków zawodowych, umowy o pracę, wpisy w dowodach osobistych oraz pisma skierowane przez zakład pracy do pracownika w czasie trwania zatrudnienia, jak powołanie, mianowanie, angażowanie, zwolnienie, wyróżnienie, udzielenie urlopu itp.

3. W razie braku dowodów pisemnych lub gdy istnieją tylko pisemne dowody częściowe, okresy zatrudnienia mogą być stwierdzone zeznaniami świadków; zeznania tych świadków powinny być dołączone do wniosku przez zainteresowanego.

§ 27. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy uważane za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia, jak pełnienie mandatu poselskiego, zawodowa służba wojskowa, nauka zawodu w zakładzie pracy, nauka w szkołach państwowych, związków zawodowych lub przysposobienia zawodowego — jest zaświadczenie wystawione przez właściwą władzę lub zakład pracy.

§ 28. 1. Środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zaliczalne do okresów zatrudnienia są pisemne zaświadczenia właściwych władz, urzędów i organizacji, a w szczególności:

- 1) okresy nauki w szkole, do której pracownik skierowany został przez zakład pracy, okresy nauki w szkołach wyższych oraz okresy aspirantury naukowej — zaświadczenia właściwych władz szkolnych;
- 2) okresy służby w Wojsku Polskim, w polskich formacjach wojskowych za granicą oraz służby pełnionej w armiach sojuszniczych w okresie wojny 1939—1945 lub pobytu w niewoli — zaświadczenia właściwych organów wojskowych;
- 3) okresy pobytu w niemieckich obozach koncentracyjnych i w obozach pracy przymusowej w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 9 maja 1945 r. — zaświadczenia Związku Bojowników o Wolność i Demokrację lub inne zaświadczenia stwierdzające te okoliczności;
- 4) okresy służby w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem, oraz okresy służby w wojskowych oddziałach ludowych w czasie wojny domowej w Hiszpanii, zaświadczenia Zarządu Głównego Związku Bojowników o Wolność i Demokrację lub inny dowód zaopiniowany przez ten związek;
- 5) okresy działalności rewolucyjnej oraz okresy pobytu w więzieniach i obozach odosobnienia za działalność rewolucyjną — zaświadczenia władzy naczelnej właściwej partii politycznej;
- 6) okresy bezrobocia przed Wyzwoleniem — dokumenty stwierdzające te okresy;
- 7) okresy tajnego nauczania w okresie okupacji — zaświadczenia właściwych organów administracji państwowej (inspektoratu oświaty, kuratorium okręgu szkolnego, Ministerstwa Oświaty).

2. W razie braku dowodów pisemnych lub gdy istnieją tylko pisemne dowody częściowe, okresy wymienione w ust. 1 pkt 1—3 mogą być stwierdzone zeznaniami świadków; zeznania tych świadków powinny być dołączone do wniosku przez zainteresowanego.

§ 29. 1. Świadek może złożyć zeznanie w formie pisemnej lub ustnej do protokołu w organie kadrowym określonym w § 1.

2. Zeznanie powinno zawierać:

- 1) dane personalne zeznającego, a w szczególności: imię i nazwisko, datę urodzenia, adres zamieszkania, wykonywany zawód (nazwa zakładu pracy) lub numer pobieranej renty;
- 2) stwierdzenie, czy i jaki stosunek pokrewieństwa lub powinowactwa łączy świadka z zainteresowanym;
- 3) stwierdzenie świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań;
- 4) stwierdzenie świadomości celu składania zeznań;
- 5) dane dotyczące okoliczności objętych zeznaniem (zatrudnienia zainteresowanego, a w szczególności, gdzie, w jakich okresach i w jakim charakterze zainteresowany był zatrudniony, czy zatrudnienie było w pełnym wymiarze godzin, ciągle, dorywcze lub sezonowe, ile dni trwało w tygodniu lub miesiącu w roku, pobytu w niewoli, służby wojskowej, pobytu w obozie itp.);
- 6) stwierdzenie, skąd świadkowi znane są okoliczności objęte zeznaniem, a jeżeli był współpracownikiem zainteresowanego — czy posiada dowody zatrudnienia w tym samym zakładzie pracy;
- 7) własnoręczny podpis świadka.

3. Własnoręczność podpisu świadka w razie nadesłania zeznań powinna być potwierdzona przez notariusza, organy przydiów rad narodowych lub przez uspołeczniony zakład pracy, w którym świadek jest zatrudniony albo w którym był zatrudniony zainteresowany.

§ 30. Oświadczenie składane przez zainteresowanego powinno zawierać stwierdzenie świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywych zeznań oraz podpis zainteresowanego. Własnoręczność podpisu zainteresowanego powinna być potwierdzona w sposób określony w § 29 ust. 3.

§ 31. 1. Dowody powinny być dołączone do wniosku w oryginale lub w odpisach uwierzytelnionych przez notariusza bądź przez organ kadrowy przyjmujący wniosek, z tym że pisemne zeznania świadków — tylko w oryginale.

2. W uzasadnionych przypadkach zainteresowany może zastrzec sobie zwrot złożonych w oryginale dowodów. W tym celu powinien złożyć wraz z oryginalnymi dowodami dwa jego odpisy. Zgodność odpisów z oryginałem potwierdza organ kadrowy przyjmujący wniosek, zwracając zainteresowanemu jeden odpis. Oryginał zwraca się zainteresowanemu po wydaniu decyzji.

§ 32. Organ kadrowy porównuje dowody pisemne oraz zeznania świadków ze stanem faktycznym wynikającym z całości sprawy i w razie wątpliwości, czy treść dowodów zgodna jest ze stanem faktycznym, lub w razie podejrzeń co do wiarygodności dowodów, przeprowadza postępowanie wyjaśniające.

§ 33. 1. Dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do zapotrzebowania emerytalnego znajdujące się w dyspozycji organów Milicji Obywatelskiej oraz orzeczenia komisji lekarskich dostarcza organ kadrowy (§ 1), pozostałe dokumenty obowiązująca jest dostarczyć osoba zainteresowana.

2. W przypadku gdy osoba zainteresowana napotyka trudności w zebraniu niezbędnych dokumentów, organ kadrowy obowiązany jest w miarę możliwości udzielić jej pomocy.

3. Czynności związane z zebraniem dokumentów powinny być zakończone w zasadzie przed zwolnieniem funkcjonariusza ze służby.

§ 34. 1. Jeżeli zainteresowany:

- 1) nie dołączył do wniosku dowodów zażądanych przez organ kadrowy, z wyjątkiem dowodów mających wpływ na wysokość świadczeń, dodatki do renty, początkowy termin płatności renty oraz zawieszenie prawa do renty lub
 - 2) bez uzasadnionych przyczyn nie zgłosił się w wyznaczonym terminie na badanie przez komisję lekarską służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia
- organ kadrowy, a gdy chodzi o orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia — organ rentowy prezydium właściwej rady narodowej — wzywa go pismem z zwrótnym poświadczeniem odbioru do przedłożenia dowodów w ciągu 2 miesięcy od daty doręczenia pisma lub do zgłoszenia się na badanie w nowo wyznaczonym terminie, pod rygorem umorzenia postępowania.

2. W razie nieprzedłożenia dowodów lub nie uzasadnionego niezgłoszenia się na badanie w nowo wyznaczonym terminie (ust. 1) postępowanie ulega umorzeniu z dniem upływu terminu wyznaczonego, o czym organ kadrowy zawiadamia zainteresowanego. Przedłożenie żądanych dowodów lub zgłoszenie się zainteresowanego na badanie po umorzeniu postępowania traktuje się jako nowy wniosek.

§ 35. Funkcjonariusza (b. funkcjonariusza) ubiegającego się o przyznanie zaopatrzenia emerytalnego z tytułu inwalidztwa właściwy organ kadrowy kieruje do komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w celu ustalenia związku schorzeń i kalectw ze służbą, a następnie występuje z wnioskiem do organu rentowego prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa), właściwej ze względu na miejsce zamieszkania zainteresowanego, o skierowanie go na badanie przez obwodową komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia. We wniosku należy podać okresy służby (od—do) funkcjonariusza, łączną kwotę uposażenia i równowartości świadczeń w naturze stanowiącą podstawę wymiaru renty oraz załączyć orzeczenie komisji lekarskiej służby zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

§ 36. Organ kadrowy (§ 1) przesyła wniosek wraz z dokumentami do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy w terminie 3 dni od dnia, w którym otrzymał ostatni dokument. Na wniosku organ kadrowy powinien uwidocznić datę jego zgłoszenia (§ 6).

Rozdział 5.

Ustalanie prawa do świadczeń.

§ 37. 1. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy wydaje decyzję w sprawach świadczeń w ciągu 14 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

2. Decyzje w sprawach zaopatrzenia emerytalnego sporządza się w 4 egzemplarzach, z których jeden otrzymuje osoba uprawniona, drugi organ wypłacający rentę, trzeci organ kadrowy (§ 1), a czwarty pozostaje w aktach emerytalnych.

§ 38. 1. Decyzja powinna zawierać rodzaj przyznanego lub odmówionego świadczenia, powołanie przepisów prawnych, na których jest oparta, oraz pouczenie o środkach prawnych.

2. Decyzja przyznająca świadczenia powinna nadto określać wysokość świadczeń, sposób ich obliczania, datę rozpoczęcia wypłaty i termin płatności renty oraz pouczenie, o jakich okolicznościach rencista (inwalida) obowiązany jest zawiadomić organ wypłacający rentę.

3. Decyzja odmowna powinna zawierać faktyczne i prawne uzasadnienie odmowy.

§ 39. 1. Jeżeli prawo do świadczeń zostało udowodnione, ale wydanie decyzji ulega zwłoczce z powodu nieprzedłożenia przez zainteresowanego dowodów niezbędnych do ostatecznego ustalenia wysokości świadczeń, należy przyznać zaliczkę w wysokości zbliżonej do rzeczywiście przysługujących świadczeń.

2. Jeżeli zainteresowany w ciągu 2 miesięcy od przyznania zaliczki nie przedłoży dowodów, od których uzależnione jest wydanie decyzji ostatecznej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy wyda decyzję ustalającą wysokość renty na podstawie posiadanych dowodów.

3. Jeżeli wywołanie decyzji ulega zwłoczce, gdyż przeciwko orzeczeniu obwodowej komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia:

- 1) zainteresowany wniósł w terminie odwołanie do wojewódzkiej komisji do spraw inwalidztwa i zatrudnienia — zaliczkę ustala się w wysokości przysługującej dla grupy inwalidów orzeczonej przez obwodową komisję lekarską do spraw inwalidztwa i zatrudnienia;
- 2) lekarz — wojewódzki inspektor orzecznictwa podniósł zarzut wadliwości — zaliczkę ustala się w wysokości przysługującej dla nie zakwestionowanej grupy inwalidów.

§ 40. 1. Jeżeli na podstawie nadesłanych dokumentów zostanie ustalone, że zainteresowanemu przysługuje renta wyrównawcza, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy wymierza tę rentę w wysokości stanowiącej różnicę między kwotą wynoszącą 85% podstawy wymiaru renty a przeciętnym miesięcznym zarobkiem (dochodem) uzyskanym przez rencistę (inwalidę) w okresie 3 kolejnych miesięcy po miesiącu, w którym:

- 1) zgłoszono wniosek o rentę, jeżeli osoba zainteresowana nie pobiera renty;
- 2) inwalida, którego inwalidztwo nie pozostaje w związku ze służbą lub rencista podjął zatrudnienie po przyznaniu renty;
- 3) nastąpiło obniżenie zarobków (dochodów) rencisty (inwalidy), któremu uprzednio zawieszono prawo do renty.

2. Wysokość renty wyrównawczej ustala się na podstawie przeciętnego miesięcznego zarobku określonego w ust. 1 za okres od dnia powstania prawa do tej renty do dnia pierwszego terminu jej płatności przypadającego po upływie 3 miesięcy (ust. 1) oraz na okres dalszych 6 miesięcy.

3. Po upływie każdych następnych 6 miesięcy kalendarzowych rencista (inwalida) obowiązany jest przedłożyć organowi wypłacającemu rentę wyrównawczą — zaświadczenie o wysokości zarobków (dochodów) uzyskanych w okresie ostatnich 6 miesięcy pobierania renty. Przeciętny miesięczny zarobek (dochód) z okresu tych 6 miesięcy stanowi podstawę do ustalenia wysokości renty wyrównawczej na okres następnych 6 miesięcy.

§ 41. Rencista (inwalida) pobierający rentę wyrównawczą, który w okresie 3 kolejnych miesięcy osiągnął w każdym miesiącu zarobek w wysokości co najmniej 85% podstawy wymiaru renty, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym organ wypłacający rentę i przedłożyć zaświadczenie (zakładu pracy, organu finansowego prezydium powiatowej, miejskiej, dzielnicowej rady narodowej) stwierdzające wysokość zarobków (dochodów) za cały okres pobierania renty w ostatnio ustalonej wysokości. Organ wypłacający rentę po otrzymaniu zawiadomienia zawiesza dalszą wypłatę renty.

§ 42. Przy podziale odprawy przysługującej rodzinie zmarłego funkcjonariusza stosuje się przepisy obowiązujące przy podziale renty rodzinnej.

§ 43. Jeżeli w wyniku obliczenia świadczeń przypadających do wypłaty końcówka w groszach, zaokrąglą się ją w górę, do pełnego złotego, gdy końcówka wynosi co najmniej 50 groszy, a w dół, gdy końcówka wynosi 49 groszy lub

mniej. Zaokrąglenie dotyczy tylko kwot przypadających do wypłaty; nie podlegają zaokrągleniu składniki tej kwoty.

§ 44. Przy załatwianiu wniosków, o których mowa w § 1 ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy przewidziane dla pierwszego ustalenia prawa do świadczeń.

§ 45. W przypadku gdy przyczyną ustania prawa do zaopatrzenia jest ponowne przyjęcie do służby w Milicji Obywatelskiej, organ kadrowy obowiązany jest zawiadomić o tym organ wypłacający rentę oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy.

Rozdział 6.

Wypłata świadczeń.

§ 46. Rentę za wysługę lat i rentę inwalidzką wypłaca się osobie uprawnionej, a jeżeli dla niej ustanowiono opiekuna lub kuratora — rentę wypłaca się kuratorowi lub opiekunowi.

§ 47. Rentę rodzinną wypłaca się pozostałemu małżonkowi, a gdy po zmarłym pozostały sieroty zupełne — opiekunowi tych sierot.

§ 48. Gdy po zmarłym pozostał małżonek i sieroty zupełne, dla których został ustanowiony opiekun, wypłaca się odpowiednią część renty rodzinnej oddzielnie dla małżonka, oddzielnie zaś do rąk opiekuna sierot zupełnych.

§ 49. Jeżeli do renty rodzinnej uprawnieni są tylko rodzice lub rodzice łącznie z rodzeństwem zmarłego, wypłaca się rentę rodzinną jednemu z rodziców.

§ 50. Rodzicom wypłaca się oddzielnie należną im część renty rodzinnej poza przypadkami określonymi w § 49. Innym uprawnionym członkom rodziny wypłaca się oddzielnie przysługującą im część renty rodzinnej na uzasadnione żądanie.

§ 51. 1. Jeżeli z akt sprawy wynika, że istnieje konieczność ustanowienia dla osoby uprawnionej do renty opiekuna lub kuratora, do czasu jego ustanowienia rentę wypłaca się osobie pełniącej faktyczną opiekę, wskazanej przez właściwy do spraw pomocy społecznej organ przeżytku gromadzkiej, dzielnicowej, miejskiej rady narodowej lub rady narodowej osiedla, właściwej dla miejsca zamieszkania osób uprawnionych do renty.

2. Organ wypłacający rentę zobowiązuje osobę spełniającą faktyczną opiekę do przedłożenia najpóźniej w ciągu 12 miesięcy postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna lub kuratora. W razie nieprzedłożenia postanowienia sądu w określonym terminie organ wypłacający rentę występuje z urzędu o ustanowienie opiekuna lub kuratora.

§ 52. Na podstawie postanowienia sądu polecającego przekazywanie całości lub części renty małżonkowi rencisty, z uwagi na to, że rencista nie spełnia obowiązku dostarczania środków utrzymania rodziny, przekazuje się rentę w całości lub części temu małżonkowi.

§ 53. Zaprzestanie wypłacania renty, jeżeli prawo do niej ustało lub okaże się, że nie istniało, następuje na podstawie decyzji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy.

§ 54. 1. Organ wypłacający rentę:

- 1) zawiesza wypłatę renty w razie:
 - a) ustania prawa do renty,
 - b) uzyskania wiadomości, że osoba pobierająca rentę wyrównawczą uzyskała w okresie 3 kolejnych miesięcy zarobek (dochód) w wysokości powodującej zawieszenie prawa do renty,
 - c) niestawienia się bez uzasadnionych powodów osoby pobierającej rentę na kontrolne badanie lekarskie,
 - d) gdy nie pracujący rencista podjął zatrudnienie lub uzyskał inne źródła dochodu;

2) zmienia wysokość renty wyrównawczej, jeżeli zaistniały okoliczności uzasadniające zmianę jej wysokości.

2. O zawieszeniu wypłaty renty lub zmianie wysokości renty wyrównawczej i ewentualnie powstałych nadpłatach organ wypłacający rentę zawiadamia w ciągu 3 dni Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy.

3. Zawieszenie wypłaty renty przez organ wypłacający rentę w przypadku prawomocnego orzeczenia komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia o braku inwalidztwa jest równoznaczne z wydaniem decyzji przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy o odmowie prawa do renty. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy ma obowiązek potwierdzić na piśmie tę decyzję. Przewidziane terminy odwołania biegają od daty otrzymania potwierdzenia.

§ 55. Decyzję w sprawie zwrotu lub potrącenia nadpłaconych kwot tytułem nieprawnie pobranych świadczeń pieniężnych wydaje Ministerstwo Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy. Decyzja ta jest podstawą do wszczęcia postępowania w celu ściągnięcia nieprawnie pobranej kwoty w trybie egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych.

§ 56. W sprawach wypłaty zaopatrzeń emerytalnych osobom pozbawionym wolności oraz osobom przebywającym za granicą stosuje się obowiązujące w tym zakresie przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 7.

Koszty postępowania.

§ 57. Koszty postępowania związane z postępowaniem przed organami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych pokrywane są z budżetu tego Ministerstwa.

§ 58. Do zwrotu kosztów poniesionych przez osoby wzywane przez organy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawach dotyczących zaopatrzenia emerytalnego stosuje się obowiązujące w tym zakresie przepisy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Rozdział 8.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 59. 1. Funkcjonariusze zwolnieni ze służby przed dniem 1 lipca 1954 r. oraz wdowy i sieroty pozostałe po funkcjonariuszach zmarłych przed tym dniem (jeżeli spełniają warunki określone w art. 40 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin — Dz. U. Nr 12, poz. 70) składają wnioski o przyznanie zaopatrzenia emerytalnego określonego w ustawie — do organów wypłacających im dotychczasowe zaopatrzenie emerytalne. Do wniosku powinien być dołączony wyciąg z rozkazu o mianowaniu na ostatnio zajmowane stanowisko oraz zaświadczenie o wysokości pobieranych ostatnio w służbie Milicji Obywatelskiej poborów.

2. Wnioski funkcjonariuszów, wdów i sierot, o których mowa w ust. 1, organy wypłacające renty przesyłają wraz z aktami emerytalnymi tych osób do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — Departament Finansowy, nie wstrzymując wypłaty dotychczasowego zaopatrzenia.

3. Decyzje Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — Departamentu Finansowego o przyznaniu osobom określonym w ust. 1 zaopatrzenia określonego w ustawie (ust. 1) stanowią podstawę do wstrzymania przez organ wypłacający rentę dalszej wypłaty dotychczasowego zaopatrzenia i zaliczenia kwot zaopatrzenia pobranego za okres, za który przyznano im zaopatrzenie określone w ustawie, na poczet tego zaopatrzenia.

4. Jeżeli w stosunku do zainteresowanej osoby nie zostało wydane orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwa-

lidztwa i zatrudnienia, zaliczające ją do jednej z grup inwalidów, organ wypłacający rentę, przed wysłaniem akt do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, zarządza zbadanie zainteresowanego przez tę komisję i w razie ustalenia inwalidztwa kieruje akta emerytalne do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

5. Utratę zdolności zarobkowej funkcjonariuszów, o których mowa w ust. 1, oraz związek przyczynowy tej utraty ze służbą określa się na podstawie orzeczenia komisji lekarskiej do spraw emerytur i odszkodowań dla funkcjonariuszów bezpieczeństwa publicznego.

§ 60. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się odpowiednio do członków Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej oraz członków ich rodzin, o których mowa w art. 41 ustawy wymienionej w § 59 ust. 1.

§ 61. Do postępowania w sprawach świadczeń określonych w niniejszym rozporządzeniu mają ponadto odpowiednie zastosowanie przepisy o postępowaniu administracyjnym dotyczące:

- 1) wyłączenia pracownika,
- 2) protokołów i adnotacji w aktach,
- 3) obliczania i zachowania terminów,

- 4) postępowania wyjaśniającego,
- 5) sprostowania oraz wyjasnienia decyzji,
- 6) postanowień egzekucyjnych i karnych.

§ 62. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Bezpieczeństwa Publicznego oraz Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 8 września 1955 r. w sprawie ustalania i wypłaty zaopatrzeń emerytalnych funkcjonariuszom organów bezpieczeństwa publicznego i członkom ich rodzin (Monitor Polski Nr 84, poz. 909) oraz
- 2) zarządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych oraz Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21 listopada 1955 r. w sprawie ustalania i wypłaty zaopatrzeń emerytalnych funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Monitor Polski Nr 114, poz. 1450) — w części dotyczącej funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej.

§ 63. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: *W. Wicha*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *St. Zawadzki*